

H4A ט TET JA ך JOD (kirjaimet)

(päivitelty 12.1.2024)

H4 HEPREA KIELIOPPI <https://gen.fi/h4.html>

H4A KIRJAIMET <https://gen.fi/h4a.html>

H4A ט tet ja ך jod (kirjaimet)

<https://gen.fi/h4a-09-tet.html>

SISÄLLYSLUETTELO

0. Dokumentteja
1. ט tet
2. Vierasnimien t-äänne kirjoitetaan tet-kirjaimella
3. ך jod
4. Jod vokaalimerkkinä
5. Sanakokeen sanat (6)

0. DOKUMENTTEJA

H Heprea, sivukartta

<https://gen.fi/h-sivukartta.html>

Academy of the Hebrew Language (Heprean kieliakatemia) (AHL)

<https://hebrew-academy.org.il/>

Klein, Ernest: A Comprehensive Etymological Dictionary
of the Hebrew Language. Macmillan 1987 (Klein)

https://www.sefaria.org/Klein_Dictionary?lang=bi

Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin heprean ja aramean sanakirja.
Finn Lectura 2010 (MLH)

Mesila-sivusto (TV7)

<https://www.tv7.fi/mesila/>

Milon Even-Shoshan. Vol. 1–6. Hamilon Hechadash 2003 (EShM)

1. ט TET

- sekä gematrinen että paikkalukuarvo 9

ט tet

ס samech

מ mem

ם loppu-mem

ט״ת ט״ת

fem. PBH tet-kirjain, hieroglyfi "hyvä", foin. "rukin pyörä"

- luku 9 eli tet-kirjain saarnaa ajan ja ikuisuuden kohtaamista: suurin luku, äärimmäinen ja viimeinen

H6K 9 Tet (Kristus kirjaimissa)

<https://gen.fi/h6k-09-tet.html>

(5)

טוב

tov adj. & adv. hyvä, Hyvä; hyvin

אט

at adj. & adv. (5x) hiljaa/rauhallisesti etenevä; rauhallisesti, hiljaa

אטד

atad mask. (4x) orjantappura

בטח

betach mask. & adv. (42x) luottamus, turva; NH adv. rauhassa, varmasti

• בטח

batach luottaa, turvata

- serkkuj. פתח
patach avata

פֶּתַח-תִּקְוָה

paik. fem. Petach Tikva "Toivon portti (Hoos02_17)", per. 1878,
ensimmäinen juutalainen kibbutsi, nykyisin Israelin
5. suurin kaupunki (~250 000 asukasta)
Tel Avivin ja Länsirannan välissä

בְּטוֹחַ

batu^ach adj. (pa. pass. partis.) varma, luotettava, luotettu

2. VIERASNIMIEN T-ÄÄNNE KIRJOITETAAN TET-KIRJAIMELLA

- tet on "pakanoiden/kansojen t"

טִינָה

henk. fem. FN Tiina, Tina

קַטְרִי

henk. fem. FN Katri

טוֹאִיָּה \ טוֹיָּה

henk. fem. FN Tuija

טְפִיאוֹ \ טְפִיּוֹ

henk. mask. FN Tapio

טַמְפֵּרָה

paik. fem. FN Tampere

טוּמִי

henk. mask. FN Tommi, Tomi "aram./hepr. kaksonen"

לְהֵטִינֶן

sukun. FN Lehtinen

לְהֵטְנִמְקִי

sukun. FN Lähteenmäki

מִיֶּאֱטִינֶן

sukun. FN Miettinen

רְנֵטְלִינֶן

sukun. FN Rantalainen

וֹנְטָה

paik. fem. FN Vantaa

לְטוֹקְרֵטְנוֹ

paik. fem. FN Latokartano

קְטָרִינָה

henk. fem. FN Katariina

3. ך JOD

- sekä gematrinen että paikkalukuarvo 10

יִו"ד {יִו"ד} יו"ד

fem. PBH jod-kirjain "käsi"

H6K 10 Jod (Kristus kirjaimissa)

<https://gen.fi/h6k-10-jod.html>

(5)

יָד

jad fem. käsi, muistomerkki "maan käsi"
 • "heittäjä; kiittäjä"

.יָדָה

H9 יָדָה jada (114x) pa./pi. heittää, hitp. tunnustaa syntinsä, hif. kiittää (verbi)
 hif'il (hif.) on verbin aikaansaava eli kausatiivinen
 (vaikuttava) muoto,
 esim. tulla/mennä sisään, hif. tuoda/viedä sisään
 hitp. tunnustaa syntinsä, ylistää

חַי

chai pa. partis./prees. yks. mask. elävä

.חַיָּה

H9 חַיָּה chaja (238x) elää, parantua, herätä henkiin (verbitaul.)
<https://gen.fi/h9-8jh.html>

חַיָּה

[ħajjā] chaja

- 1. subst. fem. eläin
- 2. pa. partis./prees. yks. fem. elävä

חַיִּים

[ħajjīm] chajim

- 1. subst. mask. (plurale tantum) elämä "elämät"
- 2. pa. partis./prees. mon. mask. elävät

לְחַיִּים!

lecháim BH Elämälle! (maljaa nostettaessa)

יִשְׂרָאֵל

Israel (Jisrael) henk. mask. & paik. fem. Israel

- 1. hän taistelee Jumalan kanssa eli Jumalaa vastaan
- 2. Jumala taistelee

יִצְחָק

Itschak (Jitschak) henk. mask. Iisak "hän (mask.) nauraa"

.צחק

H9 צחק tsachak (13x) nauraa, pi. laskea leikkiä, pilkata (verbitaul.)
<https://gen.fi/h9-y8q.html>

יָד וָשֵׁם

Jad vaShem paik. mask. **Yad Vashem** "Muisto ja nimi (Jes56_05)",
 holokaustin ja juutalaisvainojen museo Jerusalemissa

יְהוָה

Jahve henk. mask., JHWH/JHVH tetragrammi "nelikirjaiminen",
 "joka oli, on ja tuleva on"

- lausutaan yleensä "Adonai" "haShem" "Sh^ema" tai "Elohim"

H7 יהוה Jahve
<https://gen.fi/h7-jhwh-jahve.html>

אֲדֹנָי [אֲדֹנָי]

Adonai henk. mask. Herra,

"minun (sekä yksiköllinen että monikollinen) Herrani!"

יהודה

Jehuda henk. mask. & paik. fem. Juuda "Jahve/Herra on kiitetty"

4. JOD VOKAALIMERKKINÄ

ך ei [ē] (tseirei–jod)

ךך ei [ē] (segol–jod)

ךך i [ī] (chirik–jod)

ךךך -av [-āw] (kamats–jod–vav)

- sanan lopussa tässä merkkiyhdistelmässä jod on poikkeuksellisesti a-vokaalin merkinä

ךך -ai [-aj] (patach–jod)

- tavuopin näkökulmasta konsonanttiin päättyvä lyhytvokaalinen umpitavu
- nykyheprealaisen lausumisen näkökulmasta ai-diftongi

(3)

היא

hi pers.pron. & dem.pron. fem. hän, se

הוא

pers.pron. & dem.pron. mask. hän, se "alas tuleva ja alhaalla oleva"
"Herra Huu, kukas muu!"

דאי

dai adv. riittävästi, kyllin

H1 301 Dai lecha chasdi (2. Kor. 12:9 & Muukkonen, J.) Minun armossani on
<https://gen.fi/h1-301.html>

בית-לֶחֶם

Beit-Lechem paik. fem. Betlehem "leivän/sodan talo"

יציאה

jetsia fem. uloskäynti, exit

שיר

shir mask. laulu "suoraan sydäimestä tuleva"

5. SANAKOKEEN SANAT (6)

טוב

tov adj. hyvä, Hyvä

יָד

jad fem. BH käsi, muistomerkki "maan käsi"
• "heittäjä, kiittäjä"

חַי

chai pa. partis./prees. yks. mask. elävä

יְהוָה

Jahve henk. mask., JHWH/JHVH tetragrammi "nelikirjaiminen",
"joka oli, on ja tuleva on"
• lausutaan yleensä "Adonai" "haShem" "Sh^ema" tai "Elohim"

יְהוּדָה

Jehuda henk. mask. & paik. fem. Juuda "Jahve/Herra on/olkoon kiitetty"

הִיא

hi pers.pron. & dem.pron. fem. hän, se